

Eesti Hagijas

- Estoonse Brak -

Estonian Hound

Op 4 april 2019 heeft de *Fédération Cynologique Internationale* (FCI) de Eesti Hagijas – ofwel Estoonse Brak - voorlopig erkend. Dit ras kan vanaf die datum in alle FCI-landen deelnemen aan activiteiten die door of vanwege de nationale kennel clubs worden georganiseerd. Eesti Hagijas kan worden vertaald als Estoonse Brak of Estonian Hound. ONZE HOND laat u in het kort kennismaken met dit eerste en enige nationale ras in Estland.

Vanaf de zevende eeuw heeft Estland een lange serie overheersers gekend. Vanaf de Vikingen tot en met de Sovjet overheersing. In 1991 krijgt Estland haar onafhankelijkheid als soevereine democratische republiek terug. Net als in andere midden- en noord-Europese staten zijn brakken – of wel lopende honden - al honderden jaren in Estland aanwezig. Hun geschiedenis mag dan misschien niet zo nauwkeurig zijn opgetekend, het uiterlijk van de huidige Estoonse Brak verraadt een dichte verwantschap met onder andere Poolse en Scandinavische brakken en Zwitserse lopende honden, zoals de Finse Brak (Suomenajokoir), de Hygenhonden in Noorwegen, de Stövares in Zweden, de Ogar Polski in Polen en Laufhunden in Zwitserland.

'Van zeer oude stempel'

De Europese Brakken familie kent een eeuwen-oude geschiedenis; de Griekse schrijver/jager

De Estoonse Brak lijkt wat op de Beagle, met dit verschil dat hij hoger op de benen staat, een langere nek en een puntiger voorsnuit heeft.

Arrianus en de Franse middeleeuwse edelman Gaston de Foix zijn al bekend met jagende brakken. Het is ingewikkeld om de Europese brakkenhistorie te ontrafelen, vooral omdat in de diverse landen eigen vertalingen van het woord 'brak' worden gebruikt. Brakkenkenner A.L.C. van Lier geeft in zijn boek 'De Brakken' (1988) deze definitie van een Brak: 'Een jachthond van zeer oude stempel, met hangende, vaak lange gedraaide oren. Meestal kortharig, soms ruwharig, van origine in meuteverband met luide stem jagend. Bij allemaal is de vachtkleur van het black-and-tan patroon of een variant daarvan, al of niet met meer of minder wit. Ruwhaar kan wildkleur ('Agouti') meebrengen. Soms is het vel ruim. Het reukvermogen is uitzonderlijk ontwikkeld. Zijn sociale gedrag is van belang in de meute.'

Baltisch-Duitse families

Een van de oudste vermeldingen over honden van het brakken type in Estland dateert van halverwege de achttiende eeuw. Het gaat hierbij om de jacht bij Kaagvere in de provincie Põlvamaa. Zowel Russische als Poolse jachthonden worden dan gebruikt. Rond 1880 wordt de 'English Hound' in Estland geïntroduceerd, echter zonder de vermelding om welk type het gaat. Het zouden de Foxhound en de Beagle kunnen zijn. Een lid van de adellijke Baltisch-Duitse familie Knorring is eigenaar van het landgoed 'Luke' in de provincie Tartu; hij zou de eerste bezitter van een 'English Hound' zijn geweest. Ook van de familie Liphar(d)t, van het landgoed Torma, is bekend dat zij fokmateriaal uit Engeland halen.

Na de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) worden er twee Niederlaufhunde uit Zwitserland geïmporteerd, gevolgd door Beagles. En weer speelt een Baltisch-Duitse adellijke familie daarbij een rol, namelijk von Sivers. Het verhaal gaat dat deze honden in de Estse Onafhankelijkheidsoorlog met de bolsjewieken (1918-1920) zijn neergeschoten.

Tot 1914 worden er hoofdzakelijk twee types jachthonden gebruikt, die worden aangeduid als 'Russisch-Pools' of 'English Foxhound'. Kruisingen van deze twee worden onderscheiden aan de hand van hun vachtkleur. Na de Eerste Wereldoorlog worden er honden uit Finland geïmporteerd, die worden gekruist met de hiervoor genoemde types. Vanwege de intensieve jacht daalt het aantal wilde dieren in Estland dramatisch, hetgeen leidt tot een jachtverbod met honden die hoger dan 45 centimeter zijn. Rond 1940 wordt dit verbod versoepeld en wordt de grens 55 centimeter. Door kruisingen blijven geïmporteerde rashonden uit Zwitserland en Engeland helaas niet lang raszuiver.

Gouden medailles

In 1942 publiceert Edgar Vester een boek over de brakken die in Estland worden gebruikt. Hij verdeelt hen in 'hoogbenige' – de Russische Kostroma Hound en Poolse en Engelse Hounds - en 'laagbenige' – Zwitserse Laufhunde, Beagles, (Zweedse) Drevers en (Duitse) Dasbrakken. Als het Ministerie van Economie van de Sovjet Unie in 1947 (andere bronnen: 1934) besluit dat elke Sovjet Republiek een nationaal ras moet bezitten, begint de fokkerij van de Estoonse Brak. Men heeft dan de beschikking over enkele tientallen 'rassen', kruisingen tussen Beagles en Zwitserse honden, voornamelijk Luzerner en Berner Laufhunde. Tussen 1947 en 1954 vindt een groots onderzoek onder bijna 2.500 honden plaats, deels raszuiver en deels kruisingen. Een

Jachthond van zeer oude stempel. Fotografie onbekend.

speciaal hiervoor opgerichte commissie krijgt in 1954 de evaluatie van dit onderzoek. Ene Sergei Smelkov is dan al begonnen met de fokkerij en het schrijven van een rasstandaard. Het jaar 1947 wordt in Estland gezien als het officiële geboortjaar van de Estoonse Brak.

Bij een Russisch decreet van december 1954 wordt deze standaard, in de Russische taal, goedgekeurd door het Algemeen Directoraat voor Natuurbehoud en Jacht van het Ministerie van Landbouw van de Sovjet-Unie.

In 1968 is op de All Breed Dog Show in Moskou een aantal Estoonse brakken ingeschreven; ze gooien hoge ogen en winnen gouden medailles.

Verwantschap

In de jaren zestig van de twintigste eeuw wordt de Eesti Hagijas nog maar door een klein groepje enthousiastelingen gefokt. Dat brengt met zich mee dat de populatie klein blijft, evenals de keuze van dekruen. Er is, vanaf de 21ste eeuw, een grote behoefte aan nieuw bloed, want de onderlinge verwantschap is te nauw. In 1997 bereidt de Kennel Club van Estland een 12-punten programma voor met als doel belangstelling te wekken voor de Estoonse Brak. In 1998 wordt de Estonian Hound Breeding Association opgericht en in hetzelfde jaar wordt een herziene rasstandaard geschreven, die op 8 november 2007 wordt goedgekeurd door de Kennel Club van Estland. Daarna volgt – op 4 april 2019 - de voorlopige erkenning door de FCI.

In een apart stamboek, dat wordt beheerd door de Eesti Jahimeeste Selts (Estoonse Jachthonden Vereniging), zijn de rasgegevens vanaf 1945 te vinden. Behalve in Estland zelf, is het ras nu voornamelijk te vinden in Finland, Letland en het Europese deel van Rusland.

Rasstandaard in het Engels:

<http://www.fci.be/Nomenclature/Standards/366g06-en.pdf>

Finse Kennel Club: <http://kennelliit.eelen/>